

Процент, харьцаа, пропорц

Харьцааг ойлгох, тэмдэглэх, тоо,
хэмжээг өгсөн харьцаагаар
хуваах / 6.4a/

VI анги МАТЕМАТИК

 LIVEWORKSHEETS

Сурагчийн нэр: ..... Ангш: .....

Бодлого: 1

Дээрх зургийг ажиглан дараах асуултуудад хариулна уу.

а/ Охидын тоог хөвгүүдийн тоонд харьцуулсан харьцаа

б/ Хөвгүүдийн тоог охидын тоонд харьцуулсан харьцаа

в/ Нийт сурагчдын тоог охидын тоонд харьцуулсан харьцаа

г/ Хөвгүүдийн тоог нийт сурагчдын тоонд харьцуулсан харьцаа

д/ Охидын тоог нийт сурагчдын тоонд харьцуулсан харьцаа

Бодлого: 2

400 гр давс, 3 кг сахар байв. Давсны хэмжээг 1:4 харьцаагаар, сахарын хэмжээг 3:12 харьцаагаар хувааж, хуваалтын дараа гарах хамгийн их болон хамгийн бага хэмжээг олж доорх хүснэгтэд бичнэ үү.

Хамгийн их	Хамгийн бага

Бодлого: 3

14 см

21 см

Тэгш өнцөгтийн уртын хэмжээг өргөний хэмжээнд харьцуулсан харьцааг хялбар хэлбэрт бичээрэй.

:

Би маш хялбар бодлогыг бодож чадна.

Бодлого: 1

Тэнцүү харьцаануудыг харгалзуулаарай.

1. 15:35   a/ 2:3
2. 27:36   b/ 1:3
3. 21:35   c/ 3:5
4. 15:45   d/ 3:7
5. 22:33   e/ 5:4
6. 14:28   f/ 4:5
7. 48:66   g/ 7:10
8. 1.4:2   h/ 8:11
9. 15:12   i/ 3:4
10. 100:125   j/ 1:2

Бодлого: 2

Дараах тэнцэтгэлүүд пропорц мөн эсэхийг шалгаж зөв бол гэж тэмдэглээрэй.

	$2:7=6:21$
	$0.2:0.5=2:5$
	$1:3=1:12$
	$6:12=2:4$
	$5:6=10:12$
	$15:3=25:5$
	$5:7=21:15$
	$0.25:0.5=0.75:0.5$

Бодлого: 3

Сургуулийн багш, ажилчдын тоог нийт сурагчдын тоонд харьцуулсан харьцаа 1:25 бол
 А) Хэрэв сургууль 2100 сурагчидтай бол хэдэн багш, ажилчидтай вэ?
 В) Хэрэв багш ажилчдын тоо 64 бол сургууль хэдэн сурагчтай вэ?

Хариу:

А) .....

В) .....

Би хялбар бодлого бодож чадна.

Бодлого: 1

Цоргоноос ус 5 минут тутамд 10л ус гаргана. Тэгвэл 10, 15, 20, 25 минутанд хэдий хэмжээний ус авч болох вэ?

Х минут	5	10	15	20	25
Ү усны хэмжээ	10л				

1) Саван дахь усны хэмжээ /у/ цоргоос ус гоожих хугацаанаас /х/ хэрхэн хамаарах вэ?

а) урвуу б) шууд в) хамааралгүй

2) Уг хамаарлыг томъёогоор илэрхийлээрэй

а) $Y=x+2$ б) $Y=x/2$ в) $Y=2x$ д) $Y=x-2$

3) Пропорционалын коэффициентийг олоорой

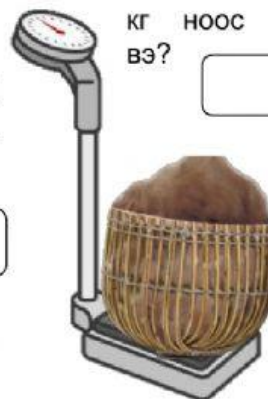
а) 1 б) 2 в) 3 д) 4

Бодлого: 2

Ажилчин 15 цагт 58500 төгрөг авдаг бол 8 цагийн хөлсийг тооцоолж олно уу.

Бодлого: 3

14 тэмээнээс жилд дундажаар 56 кг ноос авдаг бол хэдэн тэмээнээс 104 кг ноос авах вэ?

Би бодлого бодож чадна.

Бодлого: 1

Дараах харьцаануудаар пропорц зохиож болох, болохгүйг ялгана уу. Дараах тэмдэглэгээ ашиглаарай.

	8:2 ба 3:12
	8:3 ба 12:32
	7:5 ба 21:15
	24:17 ба 34:48
	15:3 ба 25:5
	13:12 ба 39:36

Бодлого: 2

Дараах тоонуудаар пропорц зохиогоорой.

25, 6, 5, 30	.....
24, 9, 8, 27	.....
0.25, 1.4, 42, 7.5	.....
12, 4, 3, 16	.....
1, 17, 34, 2	.....
220, 100, 200, 440	.....

Бодлого: 3

А	Б
$\frac{3}{25} = \frac{9}{\square}$	$\frac{\square}{48} = \frac{7}{12}$
$\frac{2}{19} = \frac{4}{\square}$	$\frac{25}{4} = \frac{\square}{12}$
$1.4 = \frac{7}{\square}$	$\frac{4}{9} = \frac{12}{3}$
$\frac{\square}{20} = \frac{1.8}{9}$	$\frac{\square}{12} = \frac{17}{2}$
	$\frac{12}{\square} = \frac{2}{15}$

Пропорц үүсдэг байхаар
хоосон нүдийг бөглөөрэй.

Би хичээлээ сайн
ойлгосон тул найзууддаа
туслах чадна.